

DZIAŁ II STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Uwagi ogólne

Dział prezentuje statystyczną charakterystykę problemów zagrożenia i ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej.

1. Informacje o **stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454).

Ewidencja ta wprowadziła od 2002 r. zmiany polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (poprzednio ujmowanych w pozycji grunty zabudowane i zurbanizowane), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji wody śródlądowe stojące) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję).

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz. U. z 2004 Nr 121, poz. 1266, z późniejszymi zmianami), która chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I–III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV–VI wytworzone z gleb organicznych. Od 2009 r. przepisów ustawy nie stosuje się do gruntów rolnych, stanowiących użytki rolne, położonych w granicach administracyjnych miast.

2. Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

Zagospodarowanie gruntów zrekultywowanych polega na wykonaniu odpowiednich zabiegów umożliwiających wykorzystanie tych gruntów dla celów rolniczych, leśnych, komunalnych i innych.

CHAPTER II ENVIRONMENTAL PROTECTION

General notes

Chapter presents statistical characteristics of threats to environment, environment protection and water management.

1. Information regarding the **geodesic status and directions in voivodship land use** is classified according to ownership and register groups, of land included in the land register as a result of the decree of the Minister of Regional Development and Construction dated 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws, No. 38, item 454).

A land register introduced since 2002 changes, primarily consisting in the inclusion of built-up agricultural land (which previously was included in the item "built-up and urbanized land"), land under ponds (included in the item "standing inland water") as well as ditches (which accounted for a separate item), in agricultural land.

Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concern land, for which payments and fees were collected, based on to the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 (uniform text Journal of Laws 2004 No. 121, item 1266, with later amendments), which protects all agricultural land included in quality classes I–III, as well as agricultural land included in quality classes IV–VI, comprised of organic soils. Since 2009 the provisions of the Law do not apply to agricultural land located within the administrative borders of urban areas.

2. Data regarding **devastated and degraded land requiring reclamation and management** concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land, the utility value of which has declined, due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

Development of reclaimed land is based on undertaking appropriate measures, which enable to use that land for agricultural, forest, municipal and other purposes.

3. Informacje o poborze wody dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)” – jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków. Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania;
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” – jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” – wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

4. Informacje o **ocenie sanitarnej wodociągów** oraz **jakości wody** pobieranej z tych urządzeń opracowywane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 III 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417 z późniejszymi zmianami); dane opracowano na podstawie wyników badań terenowo-laboratoryjnych wykonywanych przez stacje sanitarно-epidemiologiczne.

Na podstawie wyników analiz fizyczno-chemicznych i badań bakteriologicznych wyróżnia się dwie kategorie urządzeń – dostarczające wodę dobrą (tj. odpowiadającą wymaganiom sanitarnym) i dostarczające wodę złą (tj. nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym).

5. Dane o **ściekach** dotyczą ścieków odprowadzonych do wód (do 2002 r. – do wód powierzchniowych) lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 3, pkt 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnię ścieków**.

Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjmuje się wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód, do ziemi lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

3. Information regarding water withdrawal concern:

- 1) in the item “for production purposes (excluding agriculture, forestry and fishing)” – organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of waste water annually. Data regarding water withdrawal for needs of the national economy and population do not include water coming from irrigation of mines, which is discharged to reservoir without further use;
- 2) in the item “irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds” – agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fish ponds of 10 ha or more in area;
- 3) in the item “exploitation of water-line system” – all entities responsible for the management of the water-line system (including housing cooperatives, water companies, waterworks and workplaces, etc).

4. Information concerning the **sanitary evaluation of waterworks** as well as **the quality of water** drawn from these facilities data are compiled in accordance with the decree of the Minister of Health dated 29 III 2007 regarding the quality of water supplied to the population for consumption (Journal of Laws No. 61, item 417 with later amendments); data are compiled on the basis of the results of field and laboratory tests conducted by sanitary-epidemiological stations.

On the basis of results of physical-chemical analyses and bacteriological tests, two categories of facilities – supplying good water (i.e., meeting sanitary requirements) and supplying bad water (i.e. not meeting sanitary requirement) are distinguished.

5. Data regarding **waste water** concern waste water discharged into waters (until 2002 – surface water) or into the ground by entities described in item 3, points 1) and 3). Data regarding **equipment with waste water treatment plants** concerns the same entities.

Waste water requiring treatment is understood as water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground or sewerage system of entities engaged in production (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

Cooling water comprises waste water with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczania** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura wód chłodniczych odprowadzonych do jezior oraz ich dopływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub floatacji, przy użyciu krat, sił, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogennych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysoko efektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Dane o **komunalnych oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalni nie pracujących na sieci kanalizacyjnej).

Dane o **ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano na podstawie badań Głównego Urzędu Statystycznego w oparciu o szacunek liczby ludności korzystającej z oczyszczalni oczyszczających ścieki z miast i wsi.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged in waters by a separate sewerage system,
- the quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,
- the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C as well as other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C.

Data regarding **treated waste water** concern waste water treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogene removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of waste water is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of waste water consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of waste water occurs through mineralization processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of waste water, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from waste water.

Increased biogene removal (disposal) from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

A few steps treatment, mechanical and biological or mechanical, chemical and biological of discharging waste water was classified as a higher degree of the treatment process (biological or chemical).

Data on **municipal waste water treatment plants** concern those of them, which are used to treat waste water drained off to treatment plants by sewage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewage systems. Data do not include household sewage plants or treatment plants processing only transported waste water (i.e., waste water treatment plants not working within sewage network).

Data concerning **the population connected to waste treatment plants** is given on the basis of surveys of the Central Statistical Office based on estimates of the number of the population connected to urban and rural waste water treatment plants.

6. Informacje o źródłach i wielkości emisji przemysłowych zanieczyszczeń powietrza oraz o stanie wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez ówczesnego Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarstwo korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40 z późniejszymi zmianami).

Ustalona w ten sposób zbiorowość badanych jednostek utrzymywana jest corocznie, co zapewnia m.in. porównywalność wyników badań i może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą pyłów: ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska.

Dane o **emisji pyłów i gazów** obejmują emisję zorganizowaną oraz niezorganizowaną.

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

7. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243 z późniejszymi zmianami), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Informacje o odpadach za lata 2000 i 2001 opracowane zostały na podstawie klasyfikacji odpadów zgodnej z Europejskim Katalogiem Odpadów, a od 2002 r. – zgodnie z katalogiem odpadów opartym o Listę Odpadów wprowadzoną do prawodawstwa Unii Europejskiej z dniem 1 I 2002 r.

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na

6. Information regarding the sources and amounts of industrial atmospheric pollutant emission as well as the equipment reducing such pollutants and the effects of its utilization concerns organizational entities established by the then Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40 with later amendments).

Thus, the established group of surveyed entities maintained annually which, i.a. assures comparability of data and may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

Data regarding **particulate emission** concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.

Data regarding **gas emission** concern: sulphur dioxide, carbon oxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants (excluding carbon dioxide) defined in the decree of the Council of Ministers regarding payments for use of the environment.

Data regarding **particulate and gas emissions** include organized and disorganized emission.

The **emission volumes of different pollutant types from various sources** were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.

7. Waste shall mean any substance or object in one of the categories listed in Annex I to the Law on Waste, dated 27 IV 2001 (uniform text, Journal of Laws 2010 No. 185, item 1243 with later amendments), which the holder discards or intends or is required to discard.

Information regarding waste for the years 2000 and 2001 was compiled on the basis of a classification of waste in accordance with the European Waste Catalogue, since 2002 on the basis of a catalogue of waste based on List of Waste introduced into legislation of the European Union on 1 I 2002.

Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).

Recovery of waste shall mean any operations which do not endanger human life and health or the environment, consisting in the use of

wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska. Unieszkodliwianiem odpadów jest także składowanie odpadów.

Magazynowanie odpadów to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub nieszkodliwianiem.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zrekultywowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowej poprzez między innymi właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych.

8. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych); formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody.

Rezerваты przyrody obejmują obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wy-

waste in whole or in part, or leading to extraction and use of substances, materials or energy.

Treatment of waste shall mean the submission of waste to the processes of biological, physical or chemical treatment as a result of which the nature of waste does not pose risks to human life and health or the environment. Storing waste is also a method of rendering harmless.

Waste storage shall mean temporary waste storage or collection prior to its transport, recovery or treatment.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks) of the plant generating it or to other areas.

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result of depositing it during the reporting and previous years.

Reclaimed waste disposal sites are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics or regulating waterways were carried out.

8. Nature protection consists in maintaining, sustainable utilisation and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats); forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, documentation sites, ecological arable lands, landscape-nature complexes, monuments of nature.

Nature reserves include areas in natural or slightly changed state, ecosystems, refuges and natural habitats. They also protect habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature, having essential value for the environmental, scientific, cultural or landscape reasons.

Landscape parks are areas protected for natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.

Protected landscape areas include areas protected for the sake of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are to be valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.

Documentation sites are scientific and educationally important, not emerging on the earth

odrębienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, starorzeczka, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków itp.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyiska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie.

9. Fundusze ekologiczne (Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych) są to fundusze tworzone z: **opłat za korzystanie ze środowiska**, (tj. kwot pieniężnych pobieranych za emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów, usuwanie drzew lub krzewów oraz za pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi); **kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska**; **spłat pożyczek** udzielonych inwestorom oraz **opłat za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji**, a także **innych kwot** ustalonych przez terenowe organy administracji rządowej oraz samorządowej.

Z dniem 31.12.2010 r. zlikwidowany został Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych. Środki pieniężne zlikwidowanego funduszu stały się dochodami budżetów odpowiednich jednostek samorządu terytorialnego.

10. Dane o nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

surface or visible on the surface, places of occurrence of various geological formations, fossils accumulations, mineral objects, caverns, rock caves, exploited and discarded opencast and underground workings.

Landscape-nature complexes are fragments of natural and cultural landscape that are worth protection due to their scenic or aesthetic features.

Ecological arable lands are worth protection fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, old river beds, rock outcrops, scarps, gravel banks, habitats of rare or protected species etc.

Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien shrubs, springs, waterfalls, rocks, ravines, erratic blocks and caves.

9. Ecological funds (Environmental Protection and Water Management Funds and Agricultural Land Protection Fund) are funds created from income originating from the: **payments for use of the natural environment** (i.e.: payments collected for releasing air pollutants, land-filling waste, the removal of trees and bushes as well as for the abstraction and use of water and releasing waste water into water or the ground); **finis for violating environmental protection requirements**; **repayments of loans** granted for investors; **payments for exclusion of agricultural land from production**, as well as **other payments** established by regional divisions of the state and local self-government administration.

As from 31.12.2010 the Agricultural Land Protection Fund has been cancelled. The means have become revenues of the appropriate local self-governments.

10. Data regarding outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.

TABL. 1 /6/. **POWIERZCHNIA GEODEZYJNA WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA**
Stan w dniu 1 I
GEODESIC AREA BY DIRECTION OF USE
As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012	SPECIFICATION
	w ha in ha		
POWIERZCHNIA OGÓLNA^a	941187	941187	TOTAL AREA^a
Użytki rolne	603216	602490	Agricultural land
Grunty orne	491663	491518	Arable land
Sady	3446	3397	Orchards
Łąki trwałe	68248	67885	Permanent meadows
Pastwiska trwałe	18282	18183	Permanent pastures
Grunty rolne zabudowane	13136	13037	Agricultural built-up areas
Grunty pod stawami	4081	4145	Under ponds areas
Grunty pod rowami	4360	4325	Under ditches areas
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	262047	262256	Forest land as well as woody and bushy land
Lasy	258246	258399	Forests
Grunty zadrzewione i zakrzewione	3801	3857	Woody and bushy land
Grunty pod wodami powierzchniowymi	12304	12662	Lands under surface waters
Płynącymi	11520	11627	Flowing
Stojącymi	784	1035	Standing
Grunty zabudowane i zurbanizowane ...	56224	56539	Built-up and urbanized areas
Tereny: mieszkaniowe	9535	9753	Residential areas
przemysłowe	4819	4837	Industrial areas
inne zabudowane	3139	3249	Other built-up areas
zurbanizowane niezabudowane	2280	2311	Urbanized non-built-up areas
rekreacji i wypoczynku	3513	3485	Recreational and rest areas
Tereny komunikacyjne:			Transport areas:
drogi	26717	26774	roads
kolejowe	3791	3784	railway
inne	272	277	other
Użytki kopalne	2158	2069	Minerals
Użytki ekologiczne	402	429	Ecological areas
Nieużytki	4004	3993	Wasteland
Tereny różne	2990	2818	Miscellaneous land

a Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi).
Ż r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a Land area (including inland waters).

S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO W 2011 R.

Stan w dniu 31 XII

ADMINISTRATIVE DIVISION OF OPOLSKIE VOIVODSHIP IN 2011

As of 31 XII

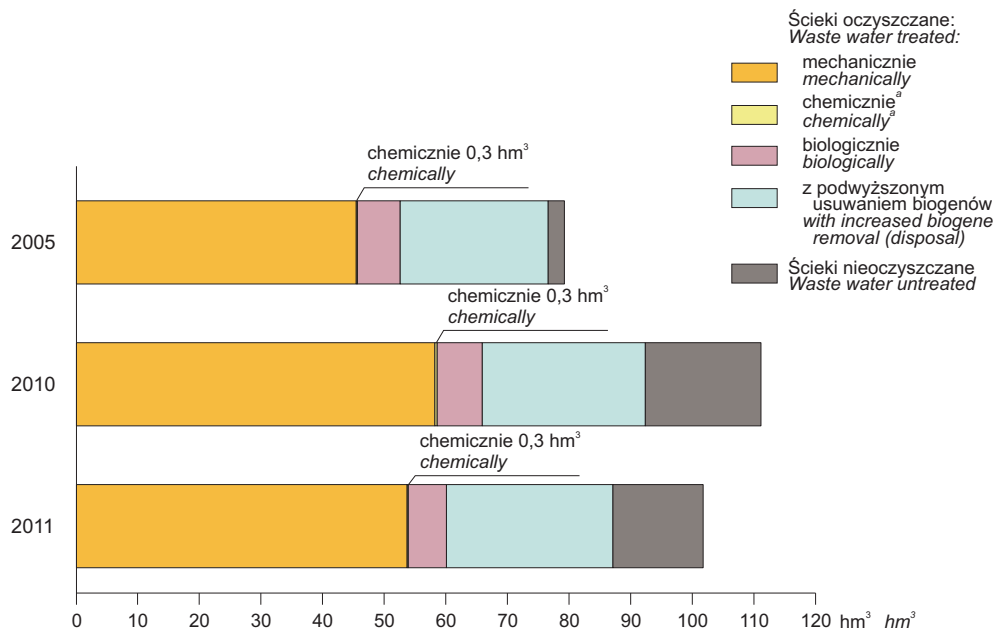

- – siedziba powiatu
settlement of powiat
- Granice:
Border:
- – powiatów
powiats
- – gmin
gminas
- – RP
Poland

ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI

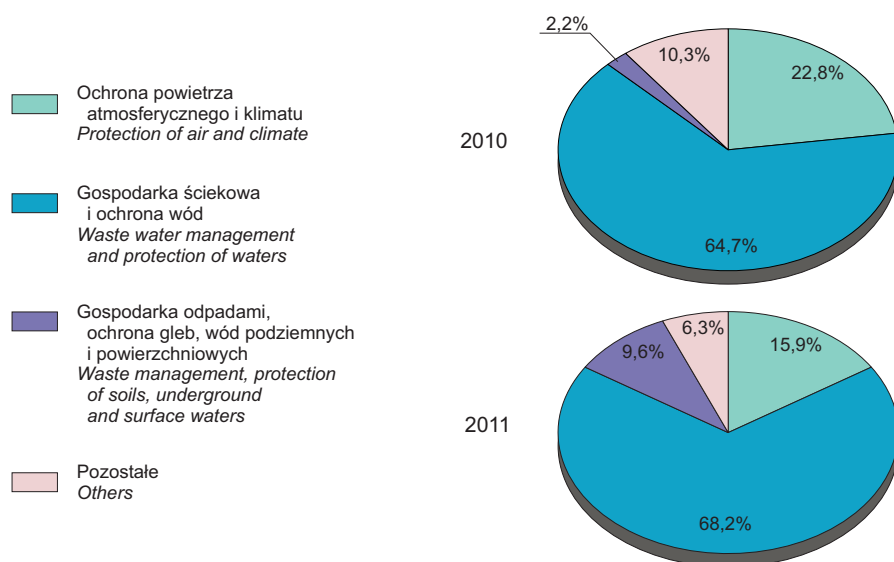
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER REQUIRING TREATMENT DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

^a Dotyczy tylko ścieków przemysłowych.
^a Concerns only to industrial waste water.

STRUKTURA NAKŁADÓW NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCYCH OCHRONIE ŚRODOWISKA (ceny bieżące)

STRUCTURE OF OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION (current prices)

TABL. 2 /7/. **GRUNTY ROLNE I LEŚNE WYŁĄCZONE Z PRODUKCJI ROLNICZEJ I LEŚNEJ^a**
AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES
AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST^a PURPOSES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w ha		in ha		
OGÓŁEM	64	64	36	57	GRAND TOTAL
WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW BY TYPE OF LAND					
Grunty rolne	49	38	25	36	Agricultural land
W tym użytki rolne	44	32	25	35	Of which agricultural land
Grunty leśne	15	26	11	21	Forest land
WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA BY DIRECTIONS OF DESIGNATION					
wyłączone:					designated for:
Na tereny komunikacyjne	5	8	–	1	Transport areas
Na tereny osiedlowe	6	16	9	12	Residential areas
Na tereny przemysłowe	1	4	–	5	Industrial areas
Pod użytki kopalne	15	30	18	28	Minerals
Pod zbiorniki wodne	–	–	–	–	Water reservoirs
Na inne cele	37	6	9	11	Other proposes

a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Ź r ó d ł o: w zakresie gruntów rolnych – dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi; w zakresie gruntów leśnych – dane Ministerstwa Środowiska.

a According to the existing regulations on the protection of agricultural and forest land.

S o u r c e: in regard to agricultural land – data of the Ministry of Agriculture and Rural Development; in regard to forest land – data of the Ministry of Environment.

TABL. 3 /8/. **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI**
I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE
I ZAGOSPODAROWANE

DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION
AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w ha		in ha		
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII)	3657	3281	3350	3115	Land requiring reclamation (as of 31 XII)
zdevastowane	3342	2956	2975	2737	devastated
zdegradowane	315	325	375	378	degraded
Grunty (w ciągu roku):					Land (during the year):
zrekultywowane	126	80	39	271	reclaimed
w tym na cele:					of which for purposes:
rolnicze	6	12	36	38	agricultural
leśne	55	34	3	233	forest
zagospodarowane	11	39	3	17	managed

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 /9/. **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY
AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³	w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	161,9	124,3	122,1	121,1	100,0	TOTAL
na cele:						for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem) – z ujęć własnych	52,5	45,3	41,6	42,6	35,2	Production (excluding agriculture, forestry and fishing) – from own intakes
w tym wody:						of which waters:
powierzchniowe	33,5	29,8	27,8	29,9	24,7	surface
podziemne	13,7	11,9	10,7	10,0	8,2	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	49,7	28,2	32,0	29,6	24,5	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds
Eksploatacji sieci wodociągowej ^a	59,7	50,8	48,5	48,9	40,4	Exploitation of water-line system ^a
wody: powierzchniowe	6,7	4,8	3,8	4,2	3,5	waters: surface
podziemne	53,0	46,1	44,7	44,7	36,9	underground

^a Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

^a Water withdrawal by intakes before entering the water system.

TABL. 5 /10/. **ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY
AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³	w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	144,5	110,6	110,3	109,5	100,0	TOTAL
Przemysł	48,8	42,1	40,0	41,6	37,9	Industry
w tym na cele produkcyjne ..	46,3	39,7	38,0	39,6	36,2	of which for purposes of production
Rolnictwo i leśnictwo ^a	49,8	28,2	32,0	29,6	27,0	Agriculture and forestry ^a
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	46,0	40,3	38,3	38,4	35,0	Exploitation of water-line system ^b

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

^a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling up and replenishing fish ponds. ^b Excluding water consumption for industrial purposes from water-line system of gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6 /11/. **POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIENÍ W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH**
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY AS WELL AS WATER FOR FILLING FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i leśnych ^a w ha	1776	1339	1474	1532	Area of irrigated agricultural land and forest land ^a in ha
Powierzchnia napelnianych stawów rybnych ^b w ha	1730	1809	1838	1785	Area of filled fish ponds ^b in ha
Pobór wody ^c w dam ³	50551	29015	33065	30638	Water withdrawal ^c in dam ³
do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych	1117	1174	1095	1077	for irrigation of agricultural and forest lands
na 1 ha	0,6	0,9	0,7	0,7	per 1 ha
do napelniania stawów rybnych	49434	27840	31970	29561	for filling and completing fish ponds
na 1 ha	28,6	15,4	17,4	16,6	per 1 ha

a O powierzchni co najmniej 20 ha. b O powierzchni co najmniej 10 ha. c Łącznie z poborem ścieków do nawodnień.
a Area of 20 ha and more. b Area of 10 ha and more. c Including withdrawal of waste water for irrigation.

TABL. 7 /12/. **JAKOŚĆ WODY DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA Z WODOCIĄGÓW W 2011 R.**
QUALITY OF WATER SUPPLIED TO THE POPULATION FOR CONSUMPTION FROM WATERWORKS IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność ^a – w % ludności korzystającej z urządzeń – zaopatrywana w wodę Population ^a – in % of population using facilities – supplied with water		SPECIFICATION
	odpowiadającą wymaganiom meeting requirements	nieodpowiadającą wymaganiom non meeting requirements	
Wodociągi o wydajności w m ³ /d:			Waterworks with a capacity of m ³ /24h:
poniżej 100	96,0	4,0	below 100
100 – 1000	92,2	7,8	100 – 1000
1001 – 10000	95,6	4,4	1001 – 10000
10001 – 100000	100,0	–	10001 – 100000
powyżej 100000	–	–	over 100000

a Na podstawie szacunków.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

a Estimated data.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 8 /13/. **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI**

INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³	w odsetkach in per-cent		
OGÓŁEM	75,1	82,0	114,0	104,4	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	42,5	54,3	84,0	74,4	71,3	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze ..	3,0	2,6	2,6	2,4	2,3	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	32,6	27,7	30,0	30,0	28,7	discharged by sewerage system
W tym ścieki wymagające oczyszczania	72,0	79,4	111,4	101,9	97,7	Of which waste water requiring treatment
oczyszczane	69,0	76,7	92,4	87,3	83,7	treated
mechanicznie	33,2	45,5	58,4	53,8	51,5	mechanically
chemicznie ^b	0,6	0,3	0,3	0,3	0,3	chemically ^b
biologicznie	19,5	7,0	7,3	6,2	6,0	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	15,7	23,9	26,5	27,0	25,9	with increased biogene removal (disposal)
nieoczyszczane	3,0	2,7	18,9	14,6	14,0	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	1,5	1,6	18,9	14,6	14,0	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	1,5	1,1	–	–	x	discharged by sewerage system

a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. b Od 2003 r. dotyczy tylko ścieków przemysłowych.

a Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as constructions showed, and waste water. b Since 2003 concerns industrial waste water only.

TABL. 9 /14/. **JEDNOSTKI^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES^a DISCHARGING WASTE WATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTE WATER TREATMENT PLANTS POSSESSED
As of 31 XII

JEDNOSTKI	2000	2005	2010	2011	ENTITIES
OGÓŁEM	92	58	59	62	TOTAL
Odrowadzające ścieki ^b i bezpośrednio do wód lub do ziemi	64	40	36	33	Discharging waste water ^b directly into waters or into the ground
wyposażone w oczyszczalnie ścieków	50	33	32	28	possessing waste water treatment plants
o wystarczającej przepustowości ...	46	31	27	25	with sufficient capacity
o niewystarczającej przepustowości	4	2	5	3	with insufficient capacity
bez oczyszczalni ścieków	14	7	4	5	not possessing waste water treatment plants
Odrowadzające ścieki do kanalizacji (bez oczyszczalni ścieków)	28	18	23	29	Discharging waste water into sewerage system (not possessing waste water treatment plants)

a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych. b Wymagające oczyszczania.

a Excluding water supply and sewerage companies and plants. b Requiring treatment.

TABL. 10 /15/. **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
WASTE WATER TREATMENT PLANTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	Mecha- niczne <i>Mecha- nical</i>	Che- miczne <i>Chemical</i>	Bio- logiczne <i>Biological</i>	Z pod- wyższonym usuwan- iem biogenów <i>With increased biogene removal (disposal)</i>	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych							Industrial waste water treatment plants
Liczba	2000	63	31	2	25	5	Number
	2005	44	20	3	16	5	
	2010	36	15	3	15	3	
	2011	28	10	3	12	3	
Przepustowość w dam ³ /d	2000	938,0	831,5	0,2	75,1	31,2	Capacity in dam ³ /24h
	2005	907,9	828,5	1,9	16,0	61,5	
	2010	662,8	609,5	1,8	27,2	24,3	
	2011	656,3	607,7	1,8	22,6	24,3	
Oczyszczalnie ścieków komunalnych^a							Municipal^a waste water treatment plants
Liczba	2000	52	4	–	34	14	Number
	2005	61	1	–	41	19	
	2010	71	3	–	45	23	
	2011	69	2	–	43	24	
Przepustowość w dam ³ /d	2000	234,0	9,8	–	111,8	112,4	Capacity in dam ³ /24h
	2005	216,0	0,1	x	52,8	163,1	
	2010	240,1	0,2	x	46,1	193,8	
	2011	240,3	0,1	x	45,8	194,4	
Ludność korzystająca ^b z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem	2000	49,4	2,6	–	23,0	23,8	Population using ^b waste water treatment plants in % of total population
	2005	57,2	0,2	x	14,9	42,1	
	2010	66,5	0,3	x	12,3	53,2	
	2011	68,1	0,2	x	12,7	55,1	

a Pracujące na sieci kanalizacyjnej; od 2003 r. bez oczyszczalni chemicznych, patrz uwagi ogólne ust. 5 na str. 55. b Na podstawie szacunków.

a On sewerage system; since 2003 excluding chemical waste water treatment plants, see general notes item 5 on page 55. b Estimated data.

TABL. 11 /16/. **EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**
EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	90	94	93	88	Plants generating substantial air pollution ^a (as of 31 XII)
z liczby ogółem:					of total number:
wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					of which possessing systems to reduce the emission of:
pyłowych	59	49	53	52	particulates
gazowych	9	3	5	6	gases
nieposiadające wyników pomiarów:					without the results of measurements of:
emisji:					emission:
pyłów	24	36	37	38	particulates
gazów	25	38	37	39	gases
imisji	76	83	88	82	imission

a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

a Emitting particulates, gases or particulates and gases.

TABL. 11 /16/. **EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA (dok.)**
EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Emisja zanieczyszczeń:					Emission of pollutants:
w tysiącach ton:					in thousand tonnes:
pyłowych	7,7	3,8	2,7	2,5	particulates
w tym pyły ze spalania paliw	5,4	2,8	1,7	1,3	of which particulates from the combustion of fuels
gazowych (bez dwutlenku węgla)	57,5	51,8	66,2	65,1	gases (excluding carbon dioxide)
w tym: dwutlenek siarki	18,0	12,2	12,4	12,0	of which: sulphur dioxide
tlenki azotu	20,5	20,9	21,5	21,2	nitrogen oxides
tlenek węgla	17,4	17,3	27,6	29,2	carbon oxide
na 1 km ² powierzchni ogólnej w t:					per 1 km ² of total area in t:
pyłowych	0,8	0,4	0,3	0,3	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla)	6,1	5,5	7,0	6,9	gases (excluding carbon dioxide)
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					Pollutants retained in pollutant reduction systems:
w tysiącach ton:					in thousand tonnes:
pyłowe	997,3	997,6	2214,8	1929,1	particulates
gazowe (bez dwutlenku węgla)	99,7	85,1	163,5	148,2	gases (excluding carbon dioxide)
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					in % of pollutants produced:
pyłowych	99,2	99,6	99,9	99,9	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla)	63,4	62,2	71,2	69,5	gases (excluding carbon dioxide)

TABL. 12 /17/. **URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cyklony Cyclones	Multicyklony Multi-cyclones	Filtry tkani- nowe Fabric filters	Elektrofiltry Electrofilters	Urządzenia mokre Wet air cleaners	Inne Others
-----------------------------------	---------------------	--------------------------------	---	---------------------------------	--	----------------

URZĄDZENIA – stan w dniu 31 XII
EQUIPMENT – as of 31 XII

OGÓŁEM	2000	285	28	283	44	124	66
TOTAL	2005	190	26	239	22	98	66
	2010	241	43	304	26	80	74
	2011	235	38	316	29	74	72
Skuteczność: Efficiency:							
niska	2000	63	8	14	–	67	x
low	2005	28	3	11	–	52	x
	2010	103	22	19	–	39	x
	2011	101	22	29	4	39	x
średnia	2000	108	9	63	12	33	x
moderate	2005	58	14	28	–	24	x
	2010	58	11	32	–	22	x
	2011	60	6	35	–	22	x
wysoka	2000	114	11	206	32	24	x
high	2005	104	9	200	22	22	x
	2010	80	10	253	26	19	x
	2011	74	10	252	25	13	x

TABL. 12 /17/. URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH (dok.)
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cyklony Cyclones	Multicyklony Multi- cyclones	Filtry tkani- nowe Fabric filters	Elektrofiltry Electrofilters	Urządzenia mokre Wet air cleaners	Inne Others	
PRZEPŁYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h WASTE GAS FLOW in dam ³ /h							
OGÓLEM	2000	4162	398	3802	12854	9760	666
TOTAL	2005	3326	631	5289	8592	9801	488
	2010	4295	961	6454	8406	11974	321
	2011	4150	773	6994	8251	11916	7009
Skuteczność: Efficiency:							
niska	2000	365	15	44	–	2041	x
low	2005	200	9	198	–	1761	x
	2010	977	225	148	–	854	x
	2011	983	229	352	10	837	x
średnia	2000	1660	170	1043	2498	440	x
moderate	2005	694	259	2157	–	269	x
	2010	1464	197	388	–	3259	x
	2011	1395	5	314	–	3256	x
wysoka	2000	2137	213	2715	10356	7279	x
high	2005	2432	363	2934	8592	7771	x
	2010	1854	539	5918	8406	7861	x
	2011	1772	539	6328	8241	7823	x

TABL. 13 /18/. ODPADY^a WYTWORZONE I NAGROMADZONE ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA
GENERATED AND ACCUMULATED WASTE^a AND THEIR STORAGE YARDS AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII)	61	45	51*	57	Plants generated waste (as of 31 XII)
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	2510,1	1643,0	853,7	971,4	Waste generated (during the year) in thous. t
poddane odzyskowi	2061,5	1487,5	680,3	805,4	recovered
unieszkodliwione	331,6	102,8	77,5	54,5	treated
w tym składowane ^b	312,0	96,4	61,1	54,2	of which landfilled ^b
magazynowane czasowo	117,0	52,7	95,9	111,5	temporarily stored
W % wytworzonych:					In % generated:
poddane odzyskowi	82,1	90,5	79,7	82,9	recovered
unieszkodliwione	13,2	6,3	9,1	5,6	treated
w tym składowane ^b	12,4	5,9	7,2	5,6	of which landfilled ^b
magazynowane czasowo	4,7	3,2	11,2	11,5	temporarily stored
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^c ; stan w końcu roku) w tys. t	29593,7	23481,8	22130,5	22140,5	Waste landfilled up to now (accumulated ^c ; end of the year) in thous. t
Odpady poddane odzyskowi z nagromadzonych do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t	47,9	218,7	157,4	0,5	Waste recovered from accumulated by 1 January of reporting year in thous. t
Tereny składowania odpadów w ha:					Area of storage yards in ha:
niezrekultywowane (stan w końcu roku)	222,3	234,1	217,6	217,6	non-reclaimed (end of the year)
zrekultywowane (w ciągu roku) ...	1,3	1,5	–	–	reclaimed (during the year)

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 57. b Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. c Na terenach własnych zakładów.

a Excluding municipal waste; see general notes, item 7 on page 57. b On own plant grounds and other lands. c On own plant grounds.

TABL. 14 /19/. **ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW**
WASTE^a BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone (w ciągu roku) <i>Waste generated (during the year)</i>		Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku) <i>Waste landfilled up to now (accumulated^b; end of the year)</i>	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym poddane odzyskowi <i>of which recovered</i>		
	w tys. t <i>in thous. t</i>			
OGÓŁEM 2010 2011	853,7 971,4	680,3 805,4	22130,5 22140,5	TOTAL
w tym:				<i>of which:</i>
Mieszanki popiołowo-żuźłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	118,0	44,6	18822,1	<i>Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste</i>
Popioły lotne z węgla	115,8	112,4	39,3	<i>Coal fly ash</i>
Żuźle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów	281,2	278,9	38,3	<i>Slag, furnace ash and particu- lates from boilers</i>
Osady z klarowania wody	51,5	28,2	277,9	<i>Sludges from water clarification</i>

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na terenach własnych zakładów.

a Excluding municipal waste. b On own plant grounds.

TABL. 15 /20/. **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH**
PRAWNIE CHRONIONA
Stan w dniu 31 XII
LEGALLY PROTECTED AREAS POSSESSING UNIQUE ENVIRONMENTAL VALUE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2000	2005	2010	2011		
	w ha <i>in ha</i>			w % po- wierzchni ogólnej wo- jewództwa <i>in % of total area of the voivodship</i>	na 1 mieszkańca w m ² <i>per capita in m²</i>	
OGÓŁEM TOTAL	255045,8	255463,0	256261,4	256263,4	27,2	2527
Rezerwy przyrody ^a	647,7	801,6	893,1	895,1	0,1	9
Nature reserves ^a						
Parki krajobrazowe ^{ab}	62895,7	62403,0	61689,0	61689,0	6,6	608
Landscape parks ^{ab}						
Obszary chronionego krajobrazu ^b ..	189805,7	189207,3	189628,3	189628,3	20,1	1870
Protected landscape areas ^b						
Stanowiska dokumentacyjne	0,2	2,7	19,1	19,1	0,0	0
Documentation sites						
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	1356,5	2583,5	3322,4	3322,4	0,4	33
Landscape –nature complexes						
Użytki ekologiczne	340,0	464,9	709,5	709,5	0,1	7
Ecological arable land						

a Bez utołiny. b Bez powierzchni rezerwatów i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

a Excluding buffer zones. b Excluding nature reserves and other forms of nature protection within landscape parks and protected landscape areas.

TABL.16 /21/. **PARKI KRAJOBRAZOWE**

Stan w dniu 31 XII

LANDSCAPE PARKS

As of 31 XII

PARKI KRAJOBRAZOWE ^{ab} LANDSCAPE PARKS ^{ab}		Powierzchnia ^c Area ^c			
		ogółem total	w tym of which		
			lasów forests	użytków rolnych agricultural land	wód water
			w ha in ha		
OGÓŁEM	2000	63036	45784	15088	896
TOTAL	2005	62591	45745	14784	896
	2010	62591	45745	14784	896
	2011	62591	45745	14784	896
Zespół Opolskich Parków Krajobrazowych ^{bc} Opolskie landscape parks ^{bc}					
Stobrawski		52637	41558	10001	790
Góra Świętej Anny		5051	1030	3553	46
Góry Opawskie		4903	3157	1230	60

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. b Powierzchnia parków w granicach województwa. c Łącznie z rezerwatami i pozostałymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków.

a Listed according to decreasing grand total area in voivodship. b Area of parks on the area of voivodship. c Including nature reserves and other forms of nature protection located within parks.

TABL. 17 /22/. **REZERWATY PRZYRODY**

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Obiekty Number	Powierzchnia Area			SPECIFICATION
			ogółem total	rezerwatów reserves		
				ściśle strictly protected ^a	częściowych ^b partially protected ^b	
				w ha in ha		
OGÓŁEM	2000	30	648	6	642	TOTAL
	2005	35	802	6	796	
	2010	35	893	–	893	
	2011	35	895	–	895	
Faunistyczne		–	–	–	–	Fauna
Krajobrazowe		–	–	–	–	Landscape
Leśne		26	715	–	715	Forest
Torfowiskowe		2	75	–	75	Peat-bog
Florystyczne		3	86	–	86	Flora
Wodne		–	–	–	–	Water
Przyrody nieożywionej		2	12	–	12	Inanimate nature
Stepowe		2	7	–	7	Steppe
Stonoroślowe		–	–	–	–	Halophyte

a Rezerwaty, w których chroniona jest cała przyroda i zakazane są wszelkie czynności gospodarcze. b Rezerwaty, w których chronione są tylko niektóre składniki przyrody, a czynności gospodarcze są w odpowiedni sposób ograniczone.

a Reserves in which all forms of nature are protected and all economic activity is prohibited. b Reserves in which only some forms of nature are protected and economic activity is limited.

TABL. 18 /23/. POMNIKI PRZYRODY
 Stan w dniu 31 XII
MONUMENTS OF NATURE
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	384	568	641	647	T O T A L
Pojedyncze drzewa	273	452	536	542	Individual trees
Grupy drzew	80	85	70	70	Tree clusters
Głazy narzutowe	10	10	11	11	Erratic boulders
Aleje	19	20	22	22	Alleys
Pozostałe	2	1	2	2	Others

TABL. 19 /24/. WYMIAR I WPŁYWY Z OPŁAT I KAR NA CELOWE FUNDUSZE EKOLOGICZNE
RATES AND RECEIPTS FROM FEES AND FINES TO THE ECOLOGICAL FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wymierzono Administred	Wpłynęło Income	SPECIFICATION
	w tys. zł	in thous. zł	

FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
 ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

Opłaty^a	2000	46112	40621	Payments^a
	2005	.	31919	
	2010	.	63056	
	2011	.	60639	
w tym za:				of which for:
Gospodarkę ściekową i ochronę wód			11485	Waste water management and protection of waters
Ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu			30385	Protection of air and climate
Gospodarkę odpadami			18567	Waste management
Kary za nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska	2000	13422	509	Fines for not meeting environmental protection norms
	2005	588	159	
	2010	194	79	
	2011	5111	197	
w tym za przekroczenie:				of which for exceeding:
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi		5009	108	Norms of discharging waste water into waters and into the ground
Dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza		11	11	Permissible emissions of air pollutants

FUNDUSZ OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH
 AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND

O G Ó Ł E M – opłaty za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze	2000	3895	4812	T O T A L – payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes
	2005	5571	5795	
	2010	4215	4024	
	2011^b	3998	3922	
w tym:				of which:
Roczne		3616	3371	Annual
Jednorazowe należności		299	475	One-time payments

^a Bez opłat za wydobywanie kopalini. ^b Z dniem 31.12.2010 r. zlikwidowany został Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych. Środki pieniężne zlikwidowanego funduszu stały się dochodami budżetów odpowiednich jednostek samorządu terytorialnego.

Ź r ó d ł o: w zakresie wymierzonych kar – dane Inspekcji Ochrony Środowiska, w zakresie funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej – dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w zakresie Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych – dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

^a Excluding fees for mining. ^b As from 31.12.2010 the Agricultural Land Protection Fund has been cancelled. The means have become revenues of the appropriate local self-governments.

S o u r c e: in regard to inflicted fines data of the Inspection of Environmental Protection, in regard to the funds for environmental protection and water management – data of the Administration of National Environmental Protection and Water Management Fund, in regard to the Agricultural Land Protection Fund – data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 20 /25/. **KIERUNKI FINANSOWANIA WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
DIRECTIONS OF FINANCING OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011		SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł		w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	70954,3	81030,7	100,0	TOTAL
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	14639,7	18473,9	22,8	Protection of air and climate
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	46567,1	60448,9	74,6	Waste water management and protection of waters
Gospodarka odpadami	5496,6	1662,9	2,1	Waste management
Pozostałe	4250,9	445,0	0,5	Others

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Administration of National Environmental Protection and Water Management Fund.

TABL. 21 /26/. **NAKLADY^a NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (ceny bieżące)**
OUTLAYS^a ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				

OCHRONA ŚRODOWISKA
ENVIRONMENTAL PROTECTION

OGÓŁEM	201744,6	202927,0	328613,5	315314,9	TOTAL
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	48145,5	36071,0	74913,8	50110,3	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	21631,8	11049,5	19616,1	37634,9	of which outlays on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	133638,8	142067,3	212735,1	214979,8	Waste water management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	56573,3	16944,7	7679,6	13911,8	municipal waste water treatment sewerage system for the transport of waste water and waste water basins
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	73568,9	102900,6	190511,8	197486,8	
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	17996,4	17166,4	7241,5	30215,5	Waste management, protection and recovery of soils, protection of underground and surface waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport	927,9	3847,5	4662,1	2768,2	waste collection ^b and transport
w tym selektywne zbieranie odpadów	–	2124,1	816,4	577,2	of which selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów	7692,0	10806,7	1266,9	710,8	removal and treatment of waste
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	7238,7	46,5	300,2	2130,6	reclamation of waste dumps, sludge tanks and waste landfills as well as other devastated and degraded areas

^a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej; do 2005 r. wydatki inwestycyjne. ^b Przemysłowych i komunalnych.

^a By investments localization; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy; until 2005 investment expenditures. ^b Industrial and municipal.

TABL. 21 /26/. **NAKLĄDY^a NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (dok.)**
OUTLAYS^a ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w tys. zł		in thous. zł		
OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) <i>ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)</i>					
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	–	96,4	3,7	122,6	<i>Protection of nature, biodiversity and landscape</i>
Zmniejszanie hałasu i wibracji	–	705,9	13293,9	805,0	<i>Noise and vibration reduction</i>
GOSPODARKA WODNA <i>WATER MANAGEMENT</i>					
OGÓŁEM	150531,7	37990,3	67986,6	106203,7	TOTAL
nakłady na:					<i>outlays on:</i>
Ujęcia i doprowadzenia wody	21367,6	9966,2	17130,5	22665,5	<i>Water intakes and systems</i>
Stacje uzdatniania wody	3164,1	5515,5	3224,0	8545,1	<i>Water treatment plants</i>
Zbiorniki i stopnie wodne	51761,7	796,5	20064,5	25766,9	<i>Water reservoirs and falls</i>
Regulację i zabudowę rzek i potoków	5107,7	19603,6	12385,0	38796,9	<i>Regulation and management of rivers and streams</i>
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	69130,6	2108,5	15182,6	10429,3	<i>Flood embankments and pump stations</i>

a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej.

a By investments localization; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy.

TABL. 22 /27/. **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA <i>ENVIRONMENTAL PROTECTION</i>					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					<i>Ability of completed systems to reduce pollutants in t/r:</i>
pyłowych	137	658	725	70105	<i>particulates</i>
gazowych	8368	1036	15435	–	<i>gases</i>
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Waste water management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					<i>Sewerage system in km for the transport of:</i>
ścieki	158,1	183,5	290,8	366,7	<i>waste water</i>
wody opadowe	12,9	6,7	28,5	9,8	<i>precipitation water</i>

TABL. 22 /27/. **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (dok.)**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) <i>ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)</i>					
Gospodarka ściekowa i ochrona wód (dok.)					Waste water management and protection of waters (cont.)
Oczyszczalnie ścieków:					<i>Waste water treatment plants:</i>
obiekty	9	2	4	4	<i>facilities</i>
w tym oczyszczalnie komunalne	7	2	3	4	<i>of which municipal</i>
mechaniczne	4	2	1	1	<i>mechanical</i>
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	1	–	3	3	<i>biological (excluding fermentation tanks)</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	4	–	–	–	<i>with increased biogene removal (disposal)^a</i>
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	33185	4600	201	246	<i>capacity of treatment plants in m³/24 h</i>
w tym oczyszczalni komunalnych	32665	4600	173	246	<i>of which municipal</i>
mechanicznych	5200	2100	60	12	<i>mechanical</i>
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	400	2500	141	234	<i>biological (excluding fermentation tanks)</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	27585	–	–	–	<i>with increased biogene removal (disposal)^a</i>
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					<i>Industrial waste pre-treatment plants:</i>
obiekty	4	–	1	–	<i>facilities</i>
przepustowość w m ³ /d	228	52	360	–	<i>capacity in m³/24 h</i>
Gospodarka odpadami					Waste management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					<i>Treatment systems of waste:</i>
obiekty	1	–	–	–	<i>facilities</i>
wydajność w t/r	4	–	–	–	<i>capacity in t/y</i>
Składowiska dla odpadów komunalnych:					<i>Landfills of municipal waste:</i>
obiekty	3	–	–	–	<i>facilities</i>
powierzchnia w ha	8,3	7,5	–	–	<i>area in ha</i>
wydajność w t/r	61000	65000	–	–	<i>capacity in t/y</i>
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^b w t/r	12310	61807	100000	–	<i>Capacity of waste utilization systems^b in t/y</i>
GOSPODARKA WODNA <i>WATER MANAGEMENT</i>					
Wydajność ujęć wodnych ^c w m ³ /d	10074	63	123	–	<i>Capacity of water intakes^c in m³/24 h</i>
Uzdatnianie wody w m ³ /d	12233	5375	481	–	<i>Water treatment in m³/24 h</i>
Sieć wodociągowa w km	153,3	96,6	99,0	51,6	<i>Water-line system in km</i>
Zbiorniki wodne:					<i>Water reservoirs:</i>
obiekty	3	–	–	1	<i>facilities</i>
pojemność w tys. m ³	0,4	–	–	1583,0	<i>capacity in thous. m³</i>

a W tym chemiczne. b Z wyłączeniem odpadów komunalnych. c Bez ujęć w energetyce zawodowej.
 a Of which chemical. b Excluding municipal waste. c Excluding water intakes in the power industry.